

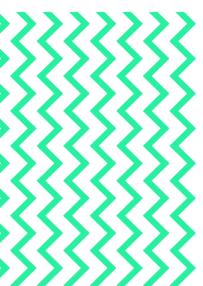
OVER STOP

TOOLKIT HOLEBI EN TRANSGENDER

OVER
STOP

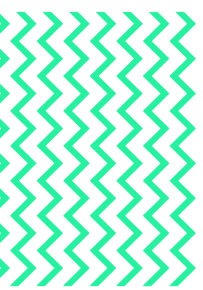

 Koning
Boudewijnstichting
Samen werken aan een betere samenleving

ALS JE NIET OPEN KAN ZIJN OVER JE SEKSUELE ORIËNTATIE.

Seksuele diversiteit mag dan wel officieel erkend zijn in onze maatschappij, hetero blijft toch in veel gevallen de norm. Als je dan ontdekt dat je tot de 'minderheid' van LHBT-jongeren (lesbisch, homo, biseksueel of transgender) behoort, kan je je onzeker gaan voelen. Voelt jouw omgeving veilig genoeg om jezelf te zijn?

INHOUD

Waar of niet waar?	4
Doe de test: hoe vriendelijk is jouw school voor holebi's en transgenders?	7
Invloed op de schoolcarrière.	8

WAAR OF NIET WAAR?

“HOMO ZIJN IS EEN KEUZE”

- WAAR
 NIET WAAR

LHBT-jongeren kiezen er niet voor om zo te zijn. Net zoals niemand ervoor kiest om linkshandig of klein te zijn. Je kan het ook niet aanleren, ervan genezen of er iemand mee besmetten. In sommige culturen of bij jongeren en ouders met een streng godsdienstige achtergrond leeft dit vooroordeel soms nog sterk.

“UIT DE KAST KOMEN IS EEN HYPE”

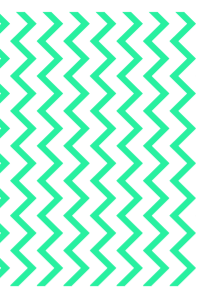
- WAAR
 NIET WAAR

Dat plots op korte tijd meerdere jongeren zich outen en het dus ‘in golven’ lijkt te komen, is niet zo vreemd: misschien heeft één jongere het voortouw genomen en heeft zijn of haar positieve coming-out anderen gesterkt? Er is overigens ook niks mis met twijfelen of experimenteren.

“DE AANDACHT VOOR HET HOLEBITRANSTHEMA IS OVERDREVEN”

- WAAR
 NIET WAAR

Je zal als jong meisje maar plots verliefd worden op een ander meisje, terwijl je je hele leven hoorde dat je op een jongen zou vallen. Als hetero onderschat je soms hoe dat aspect een deel van je identiteit vormt. Maar voor LHBT-jongeren ligt dat anders: ze behoren plots tot een ‘minderheid’ en zijn onzeker. Maar: het is wel zo dat in een volledig holebitransvriendelijke omgeving genderbeleving en geaardheid geen issue zouden mogen zijn.

WAAR OF NIET WAAR?

“EEN TRANSGENDER SPEELT GRAAG IEMAND VAN HET ANDERE GESLACHT”

- WAAR
- NIET WAAR

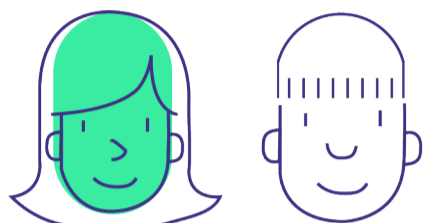
Bij transgenders komen geslacht en identiteitsbeleving niet overeen: hun gedrag, uiterlijk en/of innerlijke beleving is niet wat van een jongen of meisje 'verwacht' wordt. Ze voelen zich vrouw in een mannenlichaam of omgekeerd. Of ze voelen zich man noch vrouw, maar eerder iets tussenin. Wie transgender is, is niet altijd holebi.

“IEDEREEN VINDT HOLEBI'S VANDAAG DE DAG OKÉ”

- WAAR
- NIET WAAR

Een homonegatieve houding is tegenwoordig vaak subtiel en impliciet: niemand heeft er een probleem mee, tot het te zichtbaar wordt of te dichtbij komt. Daarnaast komt ook openlijk homofob geweld (gaybashing) voor: plagen, uitschelden, belachelijk maken, roddels verspreiden, cyberpesten, fysiek geweld gebruiken, intimideren ... Dat kan een zware mentale of fysieke tol eisen.

HOLEBI IN CIJFERS

De helft van de heterojongens heeft moeite met uitingen van homoseksualiteit. Meisjes zijn iets toleranter.

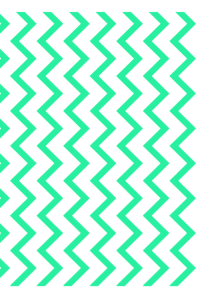
Het ergste incident dat jongeren meemaakten omdat ze holebi zijn, vond in bijna de helft van de gevallen plaats op school.

6 procent van de tweede-, derde- en vierdejaars secundair voelde zich al eens tot hetzelfde geslacht aangetrokken. Dat is ongeveer 1 in elke klas.

“IK VERMOED DAT NOA LESBISCH IS. SPREEK IK HAAR DAAROVER AAN?”

Viseer je vriendin niet, maar ontwijk haar ook niet. Als je problemen vermoedt, bied dan voorzichtig de kans om te praten. Probeer inzicht te krijgen in de situatie. Heeft Noa haar geaardheid nog maar pas ontdekt? Twijfelt ze nog? Kan ze zichzelf aanvaarden? Is ze bang voor afwijzing? **Verplicht een coming-out niet.** Soms brengen jongeren zichzelf zo in een gevaarlijke situatie. Je kan de gevolgen niet altijd goed inschatten.

DOE DE TEST

HOE VRIENDELIJK IS JOUW SCHOOL VOOR HOLEBI'S EN TRANSGENDERS?

- We praten openlijk en serieus over het thema in de klas, op het schoolplein.
- Een holebileraar of directielid kan zijn/haar partner meenemen naar het schoolfeest.
- Een LHBT-leerling kan terecht bij een vertrouwenspersoon die echt openstaat voor het thema.
- Leraren grijpen altijd in als iemand een homofobe uitspraak doet of 'homo' als scheldwoord roept.
- Leraren, ouders, directie, leerlingenbegeleiding, leerlingen: iedereen is betrokken bij het thema.
- Onze school heeft een antidiscriminatie- of antipestbeleid waarin holebitrans- leerlingen als doelgroep opgenomen zijn.
- Het thema is zichtbaar op school: met posters, acties, regenboogvlaggen...
- Een jongen kan met make-up en in vrouwelijke kledij naar school komen zonder dat dit als probleemgedrag wordt gezien.
- Iedereen is op onze school gelijkwaardig aan elkaar.

9 KRUISJES OF MEER?

Hoera! Holebitrans- en heteroleerlingen voelen zich in je school erg betrokken.

5, 6, 7 OF 8 OP 10?

Geef deze tips aan je leraar of je directeur.

INVLOED OP DE SCHOOLCARRIÈRE.

“Meisjes worstelen er meer mee.”

Uit onderzoek naar de schoolcarrière van holebi-jongeren blijkt dat hun cijfers niet veel verschillen van die van heterojongeren. Maar lesbische en biseksuele meisjes maken wel iets meer kans op een B- of C-attest.

Het zijn toch vooral jongens die negatieve reacties krijgen?

Onderzoeker Saskia Aerts: “Dat klopt. Toch scoren meisjes op alle vlakken slechter: het gevoel erbij te horen, hun motivatie, resultaten, hun identiteit aanvaarden ... Ze zijn minder zichtbaar dan homo’s, denken veel na over reacties van anderen en hebben moeite om hun nieuwe identiteit te aanvaarden. Het duurt dan ook langer voor ze zich outen. Bij meisjes komt het inzicht vaak plots, terwijl jongens er meestal langzaam aan kunnen wennen. Ze tonen ook minder dat ‘typische meisjesgedrag’ dat leraren graag hebben. Bij een deel van de homojongens speelt het omgekeerde: hun vrouwelijke trekken worden in ons onderwijs sneller beloond.”

Bso- en tso-leerlingen staan negatiever tegenover LHBT-jongeren?

Saskia Aerts: “Er zijn inderdaad grote verschillen. Veel jongeren uit de lagere sociale klassen komen in het bso of tso terecht. In zulke minder diverse groepen worden stereotypen versterkt. Toch hebben holebi’s niet het gevoel dat ze in het bso/tso meer gediscrimineerd worden. Blijkbaar is het niet omdat je zo denkt, dat je je ook zo gedraagt. Mogelijk zijn leerlingen in bso/tso de negatieve opmerkingen ook meer gewoon zodat ze die niet meer persoonlijk nemen en niet melden tijdens het onderzoek. Bovendien zou het kunnen dat homo- en bi-jongens in typische richtingen zitten met veel meisjes: drama, haartooi, kantoor ...”

Schelden, belachelijk maken... wat doet dat met een jongere?

Saskia Aerts: “Wie ‘vuile homo’ roept, beseft niet hoe diep dat de andere raakt. Het gaat, eerder dan bij plagerijen over een bril of over ros haar, over je identiteit. Pesters zien het als een grapje. Hun hetero zijn is geen deel van hun identiteit, terwijl holebi-jongeren soms jaren worstelen om dat stukje van zichzelf te aanvaarden. In een holebivriendelijke school reageren leraren op kwetsende opmerkingen. Ze staan er open voor diversiteit, durven het thema ter sprake te brengen, hebben er continu aandacht voor. En wat blijkt? Ook heteroleerlingen ervaren zulke scholen duidelijk positiever.”

OVER TOOP

Meer toolkits te vinden op:
overkop.be

